

jeg tør ogsaa sige til — efter Besskaffenheden af de Mænds Stilling, der have sluttet sig sammen for at indbringe Adressen. Man maatte jo troe, at dette Sidste meget bestemt vilde vise, at der ikke her var Tale om eenfaldige Interesser eller meer eller mindre skjulte Planer, men kun Tale om at faae et Spørgsmaal bragt frem og bragt til et Slags Afgjørelse i en passende og sømmelig Form — den eneste, som kunde frembyde sig for det Slags Spørgsmaal, men som dog maatte have den Bægt, som overhovedet Forholdene kunde give denne Sag i Fremtiden. Det er ganske vist, at denne kunde blive meget ringe og Resultatet maaskee lade meget længe vente paa sig, men den kunde dog ogsaa komme til at fremtræde og blive et afgjørende Moment til i et givet Øieblik at fremkalde en Ordning, som efter min Overbeviisning da vilde kunne være af overordentlig stor Betydning. — Naar det erede Medlem, til hvem jeg før sigtede, sandt sig foranlediget til at fremdrage den tidligere Stilling, som nogle af de Mænd, der nu her optræde som Forslagsstillere af Adressen, have indtaget, saa troer jeg, at han viste, at den Bemærkning, han fremsatte derom, ikke var velbegrundet i den Retning, hvori den blev gjort. Derimod forekommer det mig, at det kunde have ligget ganske nær for det erede Medlem at fremkomme med en anden Betragtning, nemlig den, at naar de Mænd, som gennem en Arrække have staaet saa nær ved Forholdene i det Hele og navnlig staaet saa nær ved det Slags Spørgsmaal, hvorom her er Tale, og som — Andres Competence og Dygtighed i saa Henseende uførtalt — dog maae have haft en rigere og maaskee grundigere Leilighed end Andre til at see, hvilke Misligheder der kunde være forbundne med, at en saadan Foranstaltning som den, Adressen tilsigter, ikke var tilstede — jeg siger, at netop naar disse Mænd have tiltraadt en saadan Adresse, kunde der dog maaskee tillægges denne Omstændighed noget mere Betydning og Bægt, end om de ikke havde haft denne Erfaringens Skole for sig. Men, som sagt, nogen overordentlig, afgjørende Betydning har vistnok ikke jeg eller de andre Indbringere af denne Adresse ventet os af den, og det er en Selvfølge, at dersom

det skulde vise sig, at et betydeligt Antal Medlemmer stemte imod den, vil dens Virkning blive endnu mindre, svækkes endnu mere. Dette maa jeg nu for mit Bedkommende sige, at jeg skulde finde mig meget roligt i; jeg troer alligevel, at det er ganske ønskeligt, at dette Spørgsmaal, som saa ofte er kommet frem, dog engang er blevet underkastet en Forhandling, som har ledet til en Afslutning deraf. Jeg vil ikke derfor opgive Tanken om, at Forholdenes egen Besskaffenhed og Nødvendighed i sin Tid — maaskee noget senere end ellers — ville føre til det Resultat, som jeg betragter som det rette. — Men selv om man ikke skulde komme til et saadant Resultat som en Følge af denne Adresse, saa har den i det Mindste haft en anden Virkning, som jeg tilstaaer for mig har haft en ikke ringe Interesse. Det er Behandlingsmaaden deraf. Denne har for mig haft en meget stor Interesse, og jeg skal tillade mig at fremhæve et Par Hovedmomenter derti, som ikke have kunnet Andet end udøve en meget slaaende Virkning. Jeg vil saaledes for det Første dertil henregne den — om jeg tør udtrykke mig saa — store Besskaffenhed, som har gjort sig gjældende ved de forskjellige Udtalelser, og den store Samvittighedsfuldhed i de Forbringere, som ere blevne stillede til et rigtigt, fuldstændigt, altomfattende, grundigt Kjenndskab til en Sag, inden man gaaer til at afgive sin Stemme om den. Jeg tilstaaer, at Besskaffenhed vistnok er en Dyd saa vel hos en Forsamling i det Hele som hos de enkelte Personer, men jeg vil ligesaa ærligt tilstaae, at det forekommer mig, at denne Dyd ikke fortrinsviis har udmærket vore øvrige Forhandlingere, som oftere have baaret Præget af en vis Freidighed og Selvtilidsfuldhed med Hensyn til Afgjørelsen af Sager, som man dog ikke var kommen til at trænge saa overordentlig dybt ind i. Det forekommer mig derfor, at dette er et Punkt, der ogsaa fortjener at komme i Betragtning; thi netop denne Sag mener jeg, at vi grundig have faaet Leilighed til at tænke over og udtale os om. Det er, saa at sige, et Spørgsmaal, der har fulgt os den ene Samling efter den anden, Naar for Naar, ikke blot her i Salen, men i de forskjellige Udvalg i forskjellige Bærelser her ved